

Droogmaken veengrond

Daar heb je molens voor nodig

Hoe krijg je nu die natte grond droog? En wat zijn de gevolgen voor de toekomst?

Kinderdijk is het model voor waterbeheersing van veengrond. Duizend jaar geleden kwamen hier de eerste mensen wonen en met hun komst begon de strijd tegen het water. Die bewoners, die hier kwamen naar West-Nederland, die zochten een plek waarvan ze zeker wisten dat ze altijd droge voeten hadden, dus die zochten die hogere zandduinen op. En van daaruit begonnen ze het hele gebied in ontwikkeling, in cultuur te brengen. Met andere woorden: men ging zoveel mogelijk trachten dat overtollige water uit dat veen weg te laten lopen, want daarmee konden ze op dat veen staan, daarmee is het land gaan zakken. Dus in 1200 lag het maaiveld hier in de omgeving gemiddeld op het nulniveau. Nu zitten we daar al anderhalf tot twee meter beneden. Wat betekent dat? Elk jaar verdwijnt er weer een gedeelte van dat veen. Dat oxideert, dat klinkt in. Dus we zakken. En over een paar duizend jaar en we zouden hier opnieuw op deze plaats staan, dan kijken we weer naar beneden naar een diepte van vijftien meter, want dan zitten we weer op dat oorspronkelijke zand en zal al dat veen weer verdwenen zijn. Op een gegeven moment was het land zo ver gezakt, dat eigenlijk langs natuurlijke weg het water niet meer op de Lek kon komen. Wat heeft men toen gedaan? Langs die twee veenriviertjes die binnen de Alblasserwaard liggen, dat zijn de Alblas en de Giesse, is men dijkjes gaan bouwen. Die dijkjes, die zien we hierachter. Langs die dijkjes werden molens gesticht. En zo kon men vanuit die polders vandaan het water omhoog pompen, dus kunstmatig werd in die veenriviertjes het peil omhoog gebracht. Wij noemen dat lage boezems, lage bergplaatsen, en dat water stroomt uiteindelijk hier naar Kinderdijk en dan wordt het nog eens een keer een stapje extra omhoog gemalen: vanuit de lage boezem omhoog naar de hoge boezem. Een hoge boezem van de nederwaard en een hoge boezem van de overwaard. Dus stapje voor stapje uit de polder omhoog naar de lage boezem en uit de lage boezem nog een stap omhoog naar de hoge boezem, en dan vervolgens onder natuurlijk verloop naar de rivier.